

Planter

Ny plantedækkebekendtgørelse 2022/23

Ændringer i plantedækkebekendtgørelsen til planperioden 2022/23.

Viden om

Antal sidebesøg: 116

Reglerne for pligtige- og husdyrefterafgrøder i efteråret 2022 er først offentliggjort nu i plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2022/23, bekendtgørelse nr. 742 af 30. maj 2022, om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2022/2023. Ændringerne i bekendtgørelsen bliver gennemgået i artiklen.

Reduktion af N-kvoten ved såning af efterafgrøder efter 20. august 2022

Reduktionen af N-kvoten bliver nedjusteret fra dette efterår. Det sker ud fra 3 års forsøgsdata fra Aarhus Universitet, som har vist, at kvotereduktionen kunne mindskes med mellem 6 og 17 kg N/ha, jf. tabel 1.

Landbrugsstyrelsen har vurderet, at der ikke er fagligt belæg for at foretage kvotereduktionen på dagsbasis. Det betyder, at de seks datointervaller fra 21. august til 7. september fastholdes.

Tabel 1. Kvotekorrektion ifm. udskydelse af såtidspunktet for pligtige- og husdyrefterafgrøder

Udbragt organisk gødning i planperioden 2020/2021	Efterafgrøder sået i perioden	Kvotekorrektion pr. ha efterafgrøder, efteråret 2022	Nedjusteret kvotekorrektion, kg N i fht. efteråret 2021
Under 80 kg N/ha	21. august -24. august 2022	9 kg N	6 kg N
	25. august-28. august 2022	17 kg N	9 kg N
	29. august ? 7. september 2022	30 kg N	10 kg N
80 kg N eller der over pr. ha	21. august -24. august 2022	15 kg N	9 kg N

Udbragt organisk gødning i planperioden 2020/2021	Efterafgrøder sået i perioden	Kvotekorrektion pr. ha efterafgrøder, efteråret 2022	Nedjusteret kvotekorrektion, kg N i fht. efteråret 2021
	25. august-28. august 2022	27 kg N	15 kg N
	29. august ? 7. september 2022	48 kg N	17 kg N

Cikorie tilladt i efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter

Nu er cikorie tilladt som ikke-kvælstoffikserende blandingspart i efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter, der må sås frem til 20. august. Dog skal man være opmærksom på, at hvis der indgår græs eller cikorie i en sådan blanding, så skal den sås senest 1. august, da blandingen anses som en græsblanding.

Det betyder, der indføres to frister for etablering af kvælstoffikserende efterafgrødeblandinger henholdsvis 1. august og 20. august, som stemmer overens med etableringsfristerne for de ikke fikserende efterafgrøder. Etableringstidspunktet kan ikke udskydes, hvis cikorie eller græs indgår i blandingen med de kvælstoffikserende arter.

Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter blandet med følgende ikke fikserende arter: korsblomstrede afgrøder, korn, honningurt, klinte, hjulkroner eller morgenfrue, kan fortsat etableres til og med 20. august 2022. For disse blandinger er det også muligt at udskyde etableringstidspunktet frem til og med 7. september, men så skal kvælstofkvoten for planperioden korrigeres.

Præcisionslandbrug: Krav om brug af akkrediteret laboratorium

Kravet om brug af akkrediteret laboratorium, til bestemmelse af indholdet af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning ved udførelse af præcisionslandbrug som alternativ til efterafgrøder, gælder fra 1. august 2022 (planperioden 2022/23). Det vil sige, at der skal bruges akkrediteret laboratorium til analyserne, hvis der tilføres husdyrgødning til vinterrapsen i efteråret 2022.

Endvidere præciserer Landbrugsstyrelsen, at der gerne må etableres MFO-, målrettede, pligtige og husdyrefterafgrøder på arealer, hvor der tidligere i vækstsæsonen har været udført præcisionslandbrug.

Bødestraf hvis efterafgrøder ikke efterfølges af en forårssået afgrøde

Landbrugsstyrelsen indfører mulighed for at give bødestraf, såfremt pligtige- og husdyrefterafgrøder eller alternativet med kvælstoffikserende arter, ikke efterfølges af en forårssået afgrøde.

Det bliver også præciseret i straffebestemmelsen, at en virksomhed skal nedskrive det anmeldte areal med efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder i GKEA, hvis ikke efterafgrøderne eller alternativerne til efterafgrøder findes i marken ved en kontrol. Nedskrivningen skal ske inden kontrollen.

Brak som forårssået afgrøde efter efterafgrøder

Som en overgangsordning kan slåningsbrak, dog ikke slåningsbrak der anvendes som alternativ til efterafgrøder, tælle som en forårssået afgrøde efter pligtige og husdyrefterafgrøder, på linje med blomster- og bestøverbrak.

Det betyder, at en landbruger kan lade sine efterafgrøder i efteråret 2022 fortsætte som brak i 2023. Denne ændring sker, da det forventes, at det nye GLM 8-krav vil kræve, at alle landbrugsbedrifter udlægger minimum 4 pct. ikke-produktive elementer, herunder brak, på sine omdriftsarealer.

Ændringen vil gøre det muligt for landbrugeren, i en overgangsperiode, at efterfølge efterafgrøder med slåningsbrak og dermed mulighed for at opfylde begge krav. Aarhus Universitet (AU) har vurderet, at efterafgrøder, der efterfølges af brak, har samme eller større udvaskningsreducerende effekt sammenlignet med efterafgrøder, der efterfølges af en forårssået afgrøde.

Den samme overgangsmulighed forventes at komme til at gælde for målrettede efterafgrøder. Landbrugsstyrelsen har 23. maj 2022 sendt en ændring af bekendtgørelsen for de målrettede efterafgrøder i høring. Høringsbekendtgørelse og høringsbrev findes på [høringsportalen](#).

MFO-græsudlæg i 2022 kan som hidtil fortsætte som brak i 2023.

Præcisering af alternativet braklagte arealer

Det præciseres, at det ikke er muligt at anmelde brak som alternativ til efterafgrøder, som en forårssået afgrøde efter efterafgrøder.

Det vil sige, at et areal der har været anmeldt med efterafgrøder i efteråret 2022, ikke kan anmeldes med alternativerne "brak" eller "brak langs vandløb og søer" i GKEA 2023.

Denne præcisering vurderer Landbrugsstyrelsen er vigtig for at sikre effekten af alternativet "braklagte arealer".

Ændringen vil i 2022/23 gælde for pligtige og husdyrefterafgrøder - samt for målrettede efterafgrøder.

Fra efteråret 2022 er det ikke muligt at anmelde grønkorn med græsudlæg som tidlig sået vintersæd

Alternativet tidligt såede vinterafgrøder er præciseret, så det fremgår, at vinterafgrøden skal dyrkes efter almindelig dyrkningspraksis for korn i renbestand. Denne præcisering er foretaget for at undgå, at landbrugere benytter alternativet til, at så grønkorn for at dyrke græs og ikke for at dyrke korn. Aarhus Universitet har vurderet, at etablering af græs i sensommeren med dæksæd af vintersæd vil have en lavere udvaskningsreducerende effekt, særligt hvis den anbefalede udsædsmængde for korn ikke følges.

Samtidigt anses denne praksis også for at give en høj andel af dødvægt, da etableringen af græs ville have fundet sted uanset, og dermed vil denne praksis ikke give den ekstra miljøeffekt, som "tidligt såede vinterafgrøder" er tiltænkt. Med tilføjelsen om, at vinterafgrøden skal dyrkes efter almindelig dyrkningspraksis for korn i renbestand, kommer det bl.a. til at betyde, at landbrugeren skal følge den anbefalede udsædsmængde for at opnå en tilstrækkelig miljøeffekt.

Kontrol af efterafgrøder

Der har været et stigende antal overtrædelser af efterafgrødereglene i kontrollen i 2021 i forhold til foregående år. Det betyder, at Landbrugsstyrelsen vil udføre et væsentligt øget antal kontroller af efterafgrøder i efteråret 2022.

Opsparede efterafgrøder bliver defineret i bekendtgørelsen

"Opsparede efterafgrøder" defineres som en virksomheds sammenregnede og ubrugte overskud af efterafgrøder og omregnede alternativer til efterafgrøder overført fra tidligere planperioder til og med planperioden 2021/22.

Overdragelse af efterafgrøder – justering af periode og indberetningsfrist

Der sker en justering af betingelserne ved overdragelse af efterafgrøder mellem virksomheder i forbindelse med ophør i register for gødningsregnskab. Perioden for en virksomheds ophør fremrykkes med én dag, hvor slutdatoen ændres fra 31. juli til 30. juli, så det kun er ophørende virksomheder uden et efterafgrødekrav i planperioden 2022/2023, som kan overdrage efterafgrøder til en anden virksomhed i samme planperiode.

Landbrugsstyrelsen sikrer derved, at den afgivende virksomhed ikke har et efterafgrødekrav i den periode, hvor efterafgrødebanken overdrages.

Det betyder, at bedrifter der ophører på skæringsdatoen 31/7 2022 (eller senere), ikke kan overdrage efterafgrøder, som køber/forpagter kan anvende i efteråret 2022.

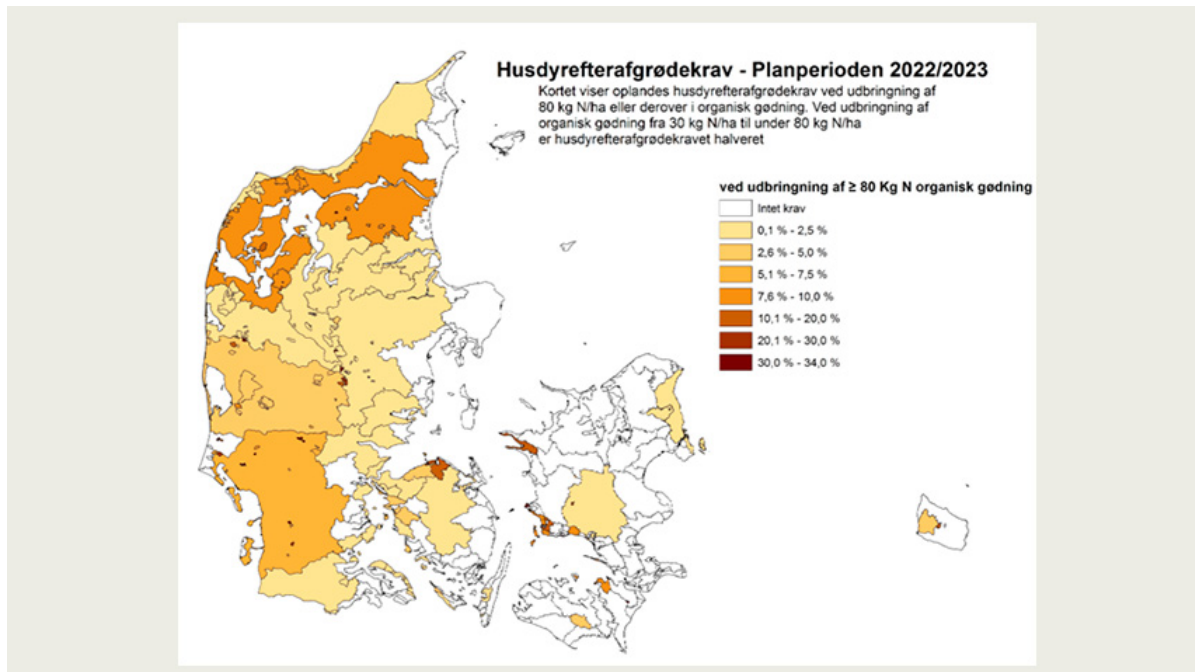
Derudover justeres ordlyden vedrørende indberetning, så det bliver muligt for den modtagende virksomhed at indberette efterafgrøderne også i den efterfølgende planperiode.

For bedrifter der er ophørt i perioden 1. august 2021 til 30. juli 2022, kan der derved indberettes overdragelse af efterafgrøder enten i GKEA 2022 eller i GKEA 2023. dvs. frem til 10. september 2023. Ændringen sker, da det kan være vanskeligt for virksomheder, der handles i sommerperioden at overholde indberetningsfristen 10. september.

Husdyrefterafgrøder

Husdyrefterafgrødekravet er fortsat omkring 34.000 ha, men kravet i efteråret 2022 er blevet fordelt på et øget antal oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 200-områder. Areal og kort over husdyrefterafgrøder har været tilgængelige i hele ansøgningsperioden, og burde dermed være indregnet i ansøgningerne for 2022.

Dyrkningsrelaterede tiltag er uændret – men kan søge dispensation

Hvis et areal anvendes til forsknings- eller kulturformidlingsformål, er det muligt at søge en dispensation for reglerne om forbud mod jordbearbejdning efter høst forud for forårssåede afgrøder og reglerne om forbud mod omlægning af fodergræs.

Denne dispensationsmulighed er møntet på f.eks. markforsøg i forskningsprojekter i universitetsregi, natur- og kulturformidlingsprojekter i kommunalt regi eller museumsregi. F.eks. vil pløjestævner ikke være omfattet af dispensationen.

Læs mere:

[Link til bekendtgørelser og vejledninger](#)

[Landbrugsstyrelsens nyhed fra 2. juni 2022: Se efterafgrødereglene i plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2022/2023](#)

[Landbrugsstyrelsens nyhed fra 3. marts 2022: Vi sender ændring af plantedækkebekendtgørelsen i ekstra høring](#)

[Find høringssvarsnotatet her](#)

Emneord

Efterafgrøder

Gødningsplanlægning og -regler

Vil du vide mere?

Susi Lyngholm

Konsulent

SEGES

sil@seges.dk

+45 2383 5520

Marianne Haugaard-Christensen

Landskonsulent, cand.agro.

SEGES

mhg@seges.dk

+45 3092 1716

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk

